

ДО
Г-Н ИВАН ФРЕНКЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ
info@kzp.bg

Относно: Жалба № 6445/2022 г. до омбудсмана на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ФРЕНКЕВ,

В администрацията на омбудсмана постъпи жалба, регистрирана под горепосочения номер, от г-жа Гергана Костадинова Апостолова от гр. Сандански, която е подкрепена от десетки родители. В жалбата се изразява тревогата от свободното разпространение и продажбата на различни опаковки с диазотен оксид "райски газ", използването на който се е превърнал в последната "ужасяваща мода" сред непълнолетните, както го определят и медиите.

Родителите пишат, че масово децата се "дрогират" с райски газ, който се продава свободно и легално и не само онлайн. Непълнолетните се снабдяват с пълнителите с райски газ с различни аромати, като след това със специална помпа изкарват от устройствата самия газ и го засмукват. Дрогирането с райски газ масово се използвало в дискотеки и клубове.

Само кратък преглед на интернет пространството е достатъчно, за да се открият стотици случаи на деца, които по разказите на родителите си системно използват райски газ и за съжаление вече има много пострадали деца след употребата му. Доказателство за това са и свободно разпилени празни опаковки от райски газ по улиците и около заведенията, които най-често се посещават от младежи.

В хода на проверката, която образувах, потърсих мнението и на водещи лекари педиатри, които изразиха мнение, че той е особено опасен, особено когато се използва в комбинация с други вещества, наркотици или алкохол. Основната опасност е, че той създава нереална представа за действителността, като след неговата употреба има рискове за изпълнение на рутинни действия, като хората, които са го употребили са опасни не само за себе си, но и за околните. Има опасност от халюцинации и изпадане в психоза, дори и води до решения за самоубийство. Има данни за силен световъртеж, гадене и повръщане. Особено при децата райският газ влияе върху имунната система и може да доведе до остър недостиг на кислород към органите.

Трябва да се отбележи, че вече има редица държави, които са отчели рисковете при употребата на райския газ и са предприели действия, които ограничават продажбата му. Ирландия е криминализирала продажбата на райски газ на лица под 18 години, а датското правителство още през 2020 г. след редица обезпокоителни инцидента, е предприело пакет от мерки за ограничаване на продажбата на диазотен оксид на непълнолетни.

С оглед на всички тези аргументи и с тревогата за здравето и развитието на децата, подчертавам че е необходим да се обмислят спешни мерки за ограничаване на продажбата и разпространението на диазотен оксид "райски газ" на непълнолетни, като опасен и пристрастяващ, водещ до тежки поражения за неукрепналия детски организъм.

На основание чл. 19, ал. 1, т. 1 и т. 10 от Закона за омбудсмана се обръщам към Вас, в качеството Ви на специализиран държавен орган, прилагащ законодателството за защита за защита на потребителите в България и осъществяващ административен контрол върху целия вътрешен пазар, с цел създаване на сигурна и спокойна среда за потребителите, с препоръка да осъществите надзор върху пазара за разпространението и продажбата на опасната стока и да предприемете всички възможни мерки за защита на правата и интересите на децата. Очаквам да бъда информирана за Вашите действия.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ